

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
2 січня 2025 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 1 (1000)

Дорогі наші читачі!

Цей Новий рік особливий. Починаємо ми його із випуску 1000-ного номера нашої газети. Дякуємо всім хто зараз з нами і читає ці рядки. Завдяки вам ми витримали ці роки не зовсім сприятливі для розвитку друкованої преси і сміливо дивимося в майбутнє, бо знаємо, що назва і суть будь якої справи мають тісний взаємозв'язок що приводить до успіхів. В нас є розуміння що ми з вами творці новітньої історії яка не може виникнути на пустому місці. І наша газета, і наші читачі є важливим фактором фундаменту на якому базується українська ідентичність та її сила і непереможність.

Тому дозвольте побажати вам міцного здоров'я, щастя, радості і натхнення у всіх ваших життєвих справах. Хто підписує нашу газету, робить дуже важливі справи – зміцнює культуру нашого народу, надає допомогу людям з інвалідністю, підвищує свій соціальний статус. Сучасний світ в масі своїй захоплений штучним інтелектом та комп'ютерними іграми забуває про Сервантеса, Шекспіра, Шевченка, Байрона, Ганді, Гете, Міцкевича, Пруса, Стуса... А це потрібно для того, щоб не забувалися основоположні істини по яких би розвивався гуманізм і толерантність, щоб якомога більше людей слідували положенням Цілей сталого розвитку прийнятих на всесвітньому форумі ООН ще в 2015 році. І читання газет та іншої друкованої літератури дозволить рухатися в цьому напрямку, бо тільки підвищення культури у відносинах між людьми дає сподівання, що в майбутньому людство чекає не самознищення, а розквіт та благополуччя. Як завжди, хай з вами буде сила духу і газета «Сила духу», що приведуть нас до цих світлих часів.

Сергій ЧУМАК,
головний редактор
газети «Сила духу»

Шановні члени ГО «Всеукраїнська організація Союз осіб з інвалідністю України», дорогі колеги, вітаю Вас з прийдешнім Новим роком!

У новому році бажаю Вам незламної сили духу та непохитної віри в Перемогу. Нехай кожен день наближає до перемоги, а янголи-охоронці невтомно беруть вас на варті нашої свободи. Нехай тепло рідних сердець зігріває вас навіть під обстрілами, а молитви всієї України стануть для нас щитом.

Бажаю, щоб наші осередки залишалися місцем, куди хочеться приходити за натхненням, підтримкою та гарним настроєм. Нехай кожен з вас відчуває себе важливою частиною нашої команди, а спільні успіхи надихають на нові звершення. Бажаю, щоб робочі завдання вирішувались легко, нові ідеї з'являлись вчасно, а професійне зростання було стрімким і приємним!

Дорогі колеги, вітаю Вас з Новим 2025 роком! Незламності духу та віри в Перемогу!

Василь НАЗАРЕНКО,
голова ГО ВО СОІУ

Анонс

3 стор.

Реформа системи
соціального страхування

4 стор.

Впровадили важливі зміни
щодо Порядку протезування
та ортезування виробами
підвищеної функціональності
для учасників бойових дій

5-6 стор.

План з реалізації
Національної стратегії
безбар'єрності України

6-7 стор.

Суспільство, сім'я та людина

7 стор.

«Трансформація музичного
театру в сучасних умовах»

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

*Передплата на незалежну
українську газету «Сила духу»
триває протягом всього року!*

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Критерії направлення на проведення оцінювання повсякденного функціонування особи

З 1 січня 2025 року в Україні запроваджується нова система оцінювання повсякденного функціонування особи, яка замінює медико-соціальну експертизу. Реформа спрямована на підвищення прозорості та ефективності процесу, а також на забезпечення орієнтованості на потреби кожної особи.

Процес оцінювання здійснюватиметься на підставі визначених критеріїв із використанням електронної системи, що дозволить:

- забезпечити швидке та об'єктивне прийняття рішень,
- мінімізувати корупційні ризики та бюрократичні процедури,
- підвищити доступність і зручність для пацієнтів.

Впровадження нової системи є важливим кроком у реформуванні та спрямоване на своєчасне реагування на потреби осіб з функціональними обмеженнями.

Підстави для направлення на оцінювання повсякденного функціонування особи

Процес направлення на оцінювання повсякденного функціонування базується на послідовності дій, що дозволяє забезпечити взаємодію між лікарем, пацієнтом і експертною командою. Послідовність етапів дозволяє впорядкувати роботу та забезпечити обґрунтованість рішень.

1. Настання строку повторного огляду.

Строки повторного огляду, раніше встановлювалися фахівцями медико-соціальної експертної комісії, з 1 січня 2025 р. будуть встановлюватися експертною командою під час оцінювання. Це забезпечить своєчасний перегляд стану здоров'я людини та оцінку динаміки її функціонального стану.

2. Стійкий або необоротний характер захворювання.

У разі, якщо захворювання триває понад 12 місяців або характеризується тривалим перебігом із мінімальними шансами на покращення, людина потребує системної медичної та соціальної підтримки.

Проведення оцінювання у таких випадках дозволяє об'єктивно визначити потреби та можливості для адаптації у повсякденному житті.

3. Тривала непрацездатність.

Безперервна тимчасова непрацездатність: якщо особа лікується протягом 120 календарних днів, це є підставою для направлення на оцінювання.

Перервана непрацездатність: якщо непрацездатність мала перерви (наприклад, короткочасне повернення до роботи), направлення здійснюється не пізніше ніж через 150 календарних днів від початку першого періоду непрацездатності.

4. Захворювання на туберкульоз.

Для людей із захворюванням на туберкульоз безперервність непрацездатності не є обов'язковою. Направлення на оцінювання здійснюється через 10 місяців із дня настання непрацездатності, що враховує тривалий характер лікування та необхідність додаткового медичного та соціального супроводу.

5. Невідкладно, за наявності певних діагнозів або проведених інтервенцій (без очікування 120 днів непрацездатності).

Направлення на оцінювання без очікування 120 днів непрацездатності

У певних ситуаціях стан здоров'я людини вимагає швидкого реагування. Якщо встановлено конкретні діагнози або проведено серйозні медичні інтервенції, очікування 120 днів непрацездатності є недоцільним. У таких випадках направлення на оцінювання повсякденного функціонування дається одразу, щоб забезпечити своєчасну підтримку та необхідний індивідуальний підхід.

Медичні інтервенції, що є підставою для направлення

Серед найсерйозніших втручань, які значно впливають на функціональний стан людини, виділяються:

- Ампутації кінцівок (різних рівнів, включаючи пальці, кисть, стегно тощо).
- Трансплантація органів (нирок, серця, легенів, печінки, підшлункової залози).
- Артродези великих суглобів.
- Видалення органів через травми чи патології.

Кожна з цих інтервенцій є серйозним втручанням у життя людини, вимагає реабілітації та належної підтримки для відновлення або адаптації до нових умов.

Діагнози, які вимагають негайного направлення

Існують також медичні стани, які є вагомою підставою для направлення на оцінювання:

- Сліпота обох очей або двобічний анофтальм.
- Хронічна хвороба нирок IV-V стадії.
- Важка або глибока розумова відсталість.
- Набута відсутність кінцівок (на будь-якому рівні).

Такі діагнози не лише впливають на здоров'я, але й змінюють повсякденне функціонування людини, створюючи нові виклики, які потребують системної допомоги.

Повний перелік діагнозів, станів та медичних інтервенцій, що є підставою для направлення, визначений у постанові Кабінету Міністрів України від 15.11.2024 №1338.

Як працює процедура направлення на оцінювання

Процес направлення на оцінювання повсякденного функціонування особи побудований на послідовній взаємодії між лікуючим лікарем, пацієнтом та експертною командою. Завдяки визначеним етапам і зрозумілим правилам процедура є організованою та доступною для всіх учасників.

I етап - внесення даних лікарем та формування направлення. Лікуючий лікар вносить до електронної системи дані про людину, та медичні документи: результати обстеження, встановлені діагнози та медичні втручання. Також частиною направлення стають документи, що підтверджують підставу виникнення інвалідності, наприклад, рішення військово-лікарської комісії. Цифровий формат забезпечує доступ експертної команди до інформації та мінімізує ризик помилок.

Процедура направлення регулюється правилами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2024 №1338. Документ визначає перелік діагнозів і медичних втручань, які є підставою для направлення, а також стандартизовані підходи до оцінювання, що мінімізують неоднозначність або суб'єктивність рішень.

Лікар формує направлення та передає його до обраного разом з людиною закладу охорони здоров'я, в якому працюють експертні команди.

II етап. Отримане в електронній системі направлення перевіряється на коректність формування і наявність необхідних документів адміністратором закладу і приймається до розгляду або повертається на доопрацювання лікуючому лікарю, з відповідними коментарями.

У разі прийняття - експертна команда у визначеній системі відповідно до розкладу час отримав доступ до документів. До складу команди входять фахівці, які аналізують інформацію та визначають ступінь функціональних обмежень.

III етап - ухвалення рішення та надання рекомендацій. Після аналізу отриманих даних експертна команда ухвалює рішення про ступінь функціональних обмежень особи.

Висновок містить рекомендації щодо подальших дій, зокрема:

- призначення реабілітаційних заходів;
- встановлення інвалідності та її причини, час настання інвалідності;
- потребу інших форм соціальної підтримки.

СЬОГОДЕННЯ

Реалізація виборчих прав в Україні: проект "Покращення доступності волевиявлення для людей з інвалідністю"

Багато років поспіль існує міф, що в Україні люди з інвалідністю мають голосувати виключно вдома. Проте, і Конституція України, і Конвенція ООН про права людей з інвалідністю гарантують таким громадянам однакові (на рівні з іншими) права, можливості та обов'язки щодо участі у виборчих та політичних процесах.

На практиці ж, щоб скористатися своїм правом голосу, людям з інвалідністю доводиться долати додаткові перешкоди: транспортна недоступність, розташування виборчих дільниць в непристосованих для маломобільних людей будівлях, а ще - обмежений доступ до інформації про кандидатів (для людей з порушеннями зору та слуху), - все це заважає чималій частині виборців реалізувати своє виборче право.

Водночас, за Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю, держава зобов'язана усунути перешкоди та зробити виборчий процес доступним, з огляду на види інвалідності. Так, в статті 29 Конвенції чітко зазначено, що процедури, приміщення та матеріали для голосування мають бути підходящими, доступними та легкими для розуміння й використання.

Спробуємо, на основі даних пресслужби Секретаріату Центральної виборчої комісії (ЦВК), розібратися - чи відбуваються зміни на краще у царині дотримання прав і свобод українців щодо безперешкодної можливості реалізувати свої виборчі права.

У 2023 році, на засіданні Ради безбар'єрності ЦВК презентувала флагманський проект "Покращення доступності волевиявлення для людей з інвалідністю". Тоді ж проект був схвалений і погоджений до реалізації.

Реалізація проекту передбачала, зокрема, виконання наступних завдань:

- законодавче врегулювання забезпечення виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) розумними пристосуваннями /

допоміжними засобами на дільницях;

- розвиток безбар'єрних виборчих дільниць для відкриття доступу до голосування для всіх маломобільних груп населення;
- проведення дослідження європейських практик безбар'єрного волевиявлення;
- прийняття необхідних нормативно-правових актів;
- наповнення бази ЦВК даними виборців, які потребують розумного пристосування;

Голосування без бар'єрів

- придбання розумних пристосувань та передання їх уповноваженим органам на зберігання до початку виборчого процесу;

- навчання фахівців на виборчих дільницях та поширення інформації;

- забезпечення виборців розумним пристосуванням на виборчій дільниці.

Що зроблено ЦВК у 2024 році?

В квітні 2024р. було створено робочу групу з напрацювання пропозицій щодо забезпечення безбар'єрності на виборах, за участі якої провели три засідання та визначили ключові

Продовження на наступній сторінці

СЬОГОДЕННЯ

Початок на попередній сторінці

ініціативи щодо змін до законодавства. Було розглянуто можливість ширшого використання розумних пристосувань не тільки під час голосування на виборах, а й під час отримання інших послуг в органах місцевого самоврядування, наприклад, ЦНАПах, у міжвиборчий період.

Також проведено засідання підгрупи з представниками Міністерств охорони здоров'я та соціальної політики України, на якому визначено орієнтовний перелік розумних пристосувань, що можуть використовуватись для таких цілей. З огляду на специфіку ці пристосування розподілили за двома критеріями: засоби, якими забезпечуються всі виборчі комісії, та засоби індивідуального типу, які забезпечуватимуться за загальним принципом.

За підтримки Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) проведено два дослідження: «Інклюзивні практики та використання розумного пристосування у виборчих процесах: міжнародний досвід» та «Використання розумного пристосування для забезпечення доступних виборів в Україні».

«ЦВК активно працює над створенням безбар'єрних умов для реалізації виборчих та референдумних прав громадян, що вже відобразилось в положеннях Виборчого кодексу, постановах Комісії та інформаційних ресурсах Комісії. Неспровокована військова агресія РФ збільшила кількість наших громадян, які отримали інвалідність чи порушення функціонування здоров'я. Це стосується як постраждалих цивільних українців, так і військових, що боронять нашу незалежність. Усі вони потребуватимуть повноцінної адаптації до нормального життя, зокрема, й можливості проголосувати без бар'єрів під час післявоєнних виборів. Це один з багатьох викликів, які стоять перед нами і до яких потрібно готуватися вже зараз. Адже, як ми неодноразово наголошуємо, повоєнні вибори стануть найскладнішими в історії України. Водночас, від того, як вони будуть проведені, залежить майбутнє України. Тож готуватись до них потрібно ретельно та завчасно. Це й намагається робити Центральна виборча комісія в усіх напрямках», – наголошує член ЦВК Сергій Постівий.

На початку грудня 2024 року на Національному форумі прав людей з інвалідністю ЦВК презентувала розумні пристосування для покращення доступності голосування на виборчій дільниці громадянами, які мають інвалідність чи порушення здоров'я.

«Люди, які мають порушення здоров'я або інвалідність, на виборчій дільниці часто зіштовхуються з проблемою самостійного заповнення виборчого бюлетеня. У зв'язку з цим вони потребують допомоги третіх осіб, але тут постає питання про те, як забезпечити таємницю голосування. У першу чергу, громадяни мають самостійно реалізовувати своє законне виборче право», – зазначив Сергій Постівий. Він наголосив, що згідно з даними дослідження, проведеного після місцевих

виборів 2020 року, понад 80 % респондентів – виборців з інвалідністю зазначили, що беруть активну участь у виборах, і значна частина з них прагне голосувати саме на виборчих дільницях. Зважаючи на збройну агресію, в Україні значно зросла кількість громадян з інвалідністю та порушенням здоров'я, питання доступності й безбар'єрності для виборців набуває особливої ваги.

У рамках Форуму в окремому приміщенні змодельовали приклад виборчої дільниці з розумними пристосуваннями, де було представлено засоби, що можуть бути зручними й помічними для всіх виборців, наприклад, різні ергономічні засоби – тримачі для ручок, ручки з підставками тощо, а також розумні пристосування для громадян, які мають порушення здоров'я або інвалідність. Зокрема, на столі знаходилися декілька видів збільшувального скла, лінз й інших пристосувань для допомоги людям з порушенням зору, накладка шрифтом Брайля й адаптивна форма бюлетеня для незрячих, прилади для посилення звуку. Було також презентовано спеціальні цифрові застосунки, необхідні для забезпечення комунікації виборця з порушенням мовлення, наприклад, онлайн-перекладач з жестової мови.

Учасники Форуму мали змогу ознайомитися з усіма цими розумними пристосуваннями й обладнанням, опробувати їхню ефективність на практиці й надати свої висновки. За результатами тестування, відбулася фокус-групові дискусія щодо застосування розумних пристосувань та асистивних технологій у виборчих процесах, під час якої учасники обговорили функціональність, зручність, відзначили позитивні та негативні сторони кожного із запропонованих засобів і підготували відповідні рекомендації. Ці висновки будуть враховані у подальшій роботі над проектом безбар'єрності на виборчій дільниці.

А наприкінці грудня 2024 року відбулося підсумкове засідання Ради безбар'єрності, на якому, зокрема, було зазначено, що ЦВК продовжує апробацію розумних пристосувань (допоміжних засобів) на виборчій дільниці, збирає та опрацьовує відгуки, за результатами яких можна вийти до законодавця з відповідними пропозиціями.

У межах засідання Ради безбар'єрності ЦВК встановила стенд, на якому було представлено засоби, що можуть бути корисними виборцям під час голосування. Зокрема:

- збільшувальні засоби (лупа, лінза Френеля тощо);
- ергономічні засоби (потовщувач для ручок, ручка з підставками);
- тактильна накладка на бюлетень шрифтом Брайля, бюлетень із насічками;
- прилади для посилення звуку;
- комунікативні системи (цифрові застосунки);
- додаткове освітлення.

Окрім того, була змодельована кабінка з полицями для заповнення бюлетеня та скринька для голосування. Тож учасники заходу мали змогу ознайомитися з розумними пристосуваннями та оцінити роботу ЦВК над проектом безбар'єрності на виборчій дільниці.

Наразі переважна більшість тих, хто мав змогу особисто випробувати розумні пристосування, запропоновані ЦВК, лишили схвальні відгуки щодо їх зручності та актуальності. Лишається дочекатися, коли кожна виборча дільниця на території України не матиме жодних перешкод, які б унеможливлювали чи ускладнювали доступність до виборчого процесу кожного громадянина нашої країни.

ТОЧКА ЗОРУ

Подолання проблем в сфері економічної безбар'єрності

Робота - це одна з базових речей, що дає відчуття стабільності та самостійності. Та проблеми з працевлаштування залишаються актуальним бар'єром для багатьох українців і українок.

Перед Радою Безбар'єрності проведено опитування, які бар'єри є актуальними в громадах. І кожний другий назвав таким бар'єром проблеми з працевлаштуванням. Більш того - за півроку кількість таких відповідей лише збільшилась. Якщо в першу хвилю опитування 1 березня 2024 року про проблеми з працевлаштуванням говорили 50% опитаних (це найпопулярніша відповідь), то в другу хвилю 1 жовтня 2024 року таких відповідей стало 52%. І ми маємо тримати в голові, що ці 2 відсотки - це тисячі й тисячі людей, які не можуть знайти гідну роботу, тож не можуть відчувати фінансову стабільність та впевненість.

Це стосується всіх суспільних груп, але в першу чергу - людей з інвалідністю, людей старшого віку, молодь, жінок, людей зі статусом ВПО, захисників та захисниць, які повернулися з фронту.

Це свідчить про те, що подолання проблем в сфері економічної безбар'єрності має стати одним з пріоритетів на наступний рік.

Під час підсумкового засідання Ради безбар'єрності Тетяна Бережна, заступниця Міністра економіки України, підбивала підсумки двох років роботи Міністерства в сфері доступу до роботи та розповідала, з якими викликами стикаються зараз люди, та які програми, започатковані Міністерством, допомагають їх розв'язати.

Одна з них - це компенсація роботодавцям за працевлаштування фахівців зі статусом ВПО. За цією програмою цього року компенсацію від держави отримали понад 10 тисяч підприємців, які надали роботу майже 15 тисячам людей, що вимушено переїхали з інших регіонів. З них понад пів тисячі - люди з інвалідністю.

Також компенсацію роботодавці можуть отримати за облаштування робочих місць для людей з інвалідністю.

“Цього року понад 1 тисяча підприємців облаштували робочі місця для 1700 своїх працівників з інвалідністю та отримали 112 млн грн компенсації”, - додала вона.

Якщо ви чи ваші близькі відноситеся до цих категорій, не забувайте підкреслювати в спілкуванні з потенційними роботодавцями, що є програми, які можуть бути їм корисними.

Також Міністерство економіки України пропонує українцям можливість для перенавчання, перекваліфікації, здобуття нової професії, яка є актуальною сьогодні і затребуваною серед роботодавців. Зокрема, людина може взяти ваучер на навчання вартістю 30 тис грн та опанувати понад півтори сотні професій та спеціальностей.

Цього року ваучер взяли 23 тисячі українців і це на 5 тисяч більше, ніж минулого року. Найчастіше навчались на медсестер, психологів, кухарів, водіїв, кондитерів.

“Людина також може здобути нову професію або підвищити кваліфікацію в Центрах профтехосвіти Державної служби зайнятості. В центрах доступне навчання за 98 робітничими професіями та понад 400 напрямками підвищення кваліфікації”, - поділилась заступниця Міністру економіки під час виступу.

Повністю безкоштовно можуть отримати новий фах в Центрах професійно-технічної освіти можуть люди з інвалідністю та ветерани й ветеранки.

Якщо ви відноситеся до цих категорій чи шукаєте роботу, запитайте про ці можливості у фахівців Центру зайнятості у вашій громаді.

Зараз Міністерство реформує ці центри та долучає бізнес до тіснішої співпраці з ними, щоб в ЦПТО навчали саме тих спеціалістів, які потрібні.

Та працевлаштування - це лише один з можливих шляхів формування власної фінансової незалежності та стабільності. Тому проекти Міністерства економіки підтримують також людей, які хочуть започаткувати та розвивати власну справу.

За даними опитувань, понад 70% молодих українців хочуть мати власний бізнес, проте лише третина наважується реалізувати свою мрію. Зокрема, й через відсутність капіталу для старту. Цього року розпочата грантова програма для підтримки саме молоді, яка хоче відкрити свою справу. Надається їм 150 тис. грн для старту і не зобов'язуємо створювати робочі місця.

“А через 3 роки, коли молодий підприємець поверне через податки інвестовані державою кошти в його бізнес, він зможе отримати ще один грант на розвиток своєї справи - вже 250 тис грн за програмою “Власна справа”, - додала вона.

Грантова програма “Власна справа” діє вже два з половиною роки і завдяки їй українці відкрили тисячі нових підприємств в різних галузях, змогли масштабувати свій бізнес, збільшити обсяги й асортимент продукції та послуг, розширити види діяльності, вийти на нові ринки. І створити понад 40 тисяч робочих місць.

Також підтримується розвиток ветеранського бізнесу.

“За даними опитування Українського ветеранського фонду, 64% ветеранів і діючих військовослужбовців після повернення з фронту хочуть відкрити власну справу. За грантовою програмою ветерани та члени їхніх родин можуть отримати для цього до 1 млн грн.”, - розповіла спікерка.

Ще одним бар'єром є гендерний розрив в заробітній платі. Жінка, яка працює на рівнозначній посаді, в середньому отримує за свою роботу на 18,6% менше, ніж чоловік. За-

Продовження на наступній сторінці

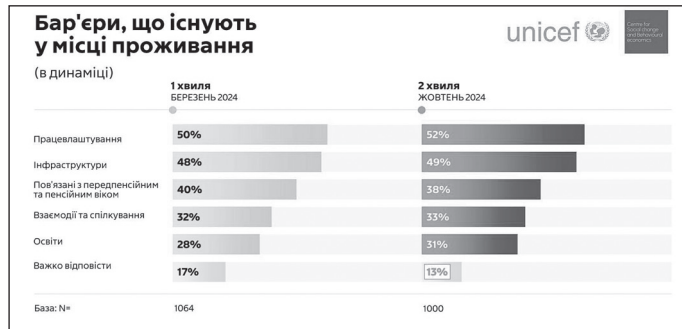
ТОЧКА ЗОРУ

Початок на попередній сторінці

галом виходить, що 6,5 років за життя жінки працюють безкоштовно через гендерний розрив в оплаті праці.

На жаль, ця проблема є актуальною для всіх країн світу. Міністерство поставило собі мету - знизити цей розрив до 2030 року до 13,6%.

“Для цього ми, по-перше, працюємо над подоланням стереотипів щодо оплати праці, які існують в нашому суспільстві. І на це спрямована розпочата цьогогоріч інформаційна кампанія “Звісно. Зможеш”, - додала заступниця Міністра.

Міністерство економіки готує системні зміни трудового законодавства. Вже розробили новий проект Трудового кодексу, який передбачатиме законодавче закріплення рівної оплати праці чоловіків і жінок за роботу рівної цінності, розширення видів трудових договорів до восьми, легалізацію надомної, дистанційної, сезонної роботи.

Також забезпечується рівне право кожного з батьків на відпустку по догляду за дитиною, скасовуються непотрібні норми, такі як заборона вагітним жінкам їздити у відрядження. Таким чином, жінкам буде легше поєднувати роботу та материнство і вони будуть більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Окрему частину свого виступу Тетяна Бережна приділила питанню, що можуть зробити регіони, щоб підсилити програми Міністерства та зробити їх більш ефективними.

- через співфінансування програм підтримки. Наприклад, у Львові за рахунок місцевого бюджету покривається частина власного внеску компанії для грантів на переробку;

- через запровадження власних регіональних грантових програм для підприємців, адже громади краще знають, яку галузь чи сферу в регіоні варто підтримати або стимулювати її розвиток;

- через посилення спроможності офісів «Зроблено в Україні», в яких підприємці можуть отримати інформацію щодо діючих програм підтримки, консультацію й допомогу в підготовці бізнес-планів для отримання грантів та підтримки за іншими програмами.

- активізувати співпрацю з Державною службою зайнятості, зокрема у підтримці із забезпеченням інклюзивним приміщенням або облаштуванням інклюзивних просторів;

- долучатись до інформаційних кампаній та висвітлення історій успіху людей, які здобули підтримку, надавайте підтримку у розміщенні соціальної реклами, щоб проінформувати людей про додаткові можливості, якими вони можуть скористатись.

В наступні два роки Міністерство економіки України продовжить роботу над проектами, мета яких - рівний доступ до роботи та самозайнятості для всіх, незалежно від віку, статі, стану здоров'я та місця проживання.

Розробка Плану заходів з реалізації Національної стратегії на 2025-2026 роки проходить за координації Міністерства розвитку громад та територій України. Аналітичний та технічний супровід надає експертний консорціум за участю проекту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe Project), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International. Координація заходів відбувається у співпраці з радницею-уповноваженою Президента України з питань безбар'єрності за підтримки Уряду Великої Британії British Embassy Kyiv.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

ПЛАН РОБОТИ ПРО ГО ВО СОІУ на 2025 рік по фізкультурно-спортивному напрямку

№ п/п	Назва заходу	Орієнтовані терміни	Відповідальні	Місце проведення
1	Обласний турнір з дартсу	січень	ФСТ «Колос»	Полтава
2	Чемпіонат Полтавської області з бочка	лютий	«Інваспорт»	Полтава
3	Чемпіонат Полтавської області з настільного тенісу	березень	«Інваспорт»	Полтава
4	Обласні змагання з РВС (I етап)	березень	ФСТ «Колос»	Кременчуцький р-н
5	Обласні змагання з РВС (II етап)	квітень	ФСТ «Спартак»	Полтавський р-н
6	Годинний пробіг серед осіб з інвалідністю з нагоди 27-річчя заснування клубу інвалідів «Мрія» Пирятинської МТГ	травень	«Спорт для всіх»	Пирятин
7	Обласні змагання з РВС (III етап)	червень	ФСТ «Колос»	Лубни
8	Обласний турнір з дартсу	липень	ФСТ «Колос»	Щербані
9	Обласні змагання з РВС (фінал)	вересень	«Інваспорт»	Полтава
10	Кубок Полтавської області з настільного тенісу, присвячений Міжнародному дню людей з інвалідністю	листопад	«Інваспорт»	Полтава
11	Кубок Полтавської області з бочка	грудень	«Інваспорт»	Полтава

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН (21.03-20.04). Цей тиждень принесе Овнам енергію для реалізації нових ідей. Ви відчуєте підвищену активність і готовність до змін. Важливо скористатися цим часом для розвитку особистих і професійних проєктів. Будьте відкриті до нових можливостей, але не ігноруйте поради близьких. Ваша відвага та ініціативність приведуть вас до успіху, особливо в кінці тижня.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Тельцям цей тиждень принесе стабільність та гармонію. Вам варто приділити час особистому розвитку та духовному збагаченню. Відносини з близькими зміцнюються, якщо ви будете відверті та чуйні. У професійній сфері з'являться нові можливості для кар'єрного росту. Слухайте своє серце та не бійтеся втілювати свої мрії в життя. І тоді вам вдасться реалізувати ваші прагнення та задуми.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Близнюкам цей тиждень обіцяє багато спілкування та нових знайомств. Ваша комунікабельність допоможе вам в отриманні важливої інформації та встановленні корисних контактів. Вам варто звернути увагу на нові проєкти, а також на можливості для особистісного розвитку. Не бійтеся експериментувати, але будьте обережні з фінансовими рішеннями.

РАК (22.06-23.07). Тиждень сприятливий для збагачення новими враженнями, для творчих занять. Ракам тиждень принесе емоційні переживання. Ви зможете краще зрозуміти свої почуття та бажання. Це чудовий час для зміцнення відносин із близькими та друзями. У професійній сфері не бійтеся висловлювати свої ідеї та пропозиції. Ваша чутливість та інтуїція допоможуть у вирішенні складних завдань на роботі.

ЛЕВ (24.07-23.08). Левам цей тиждень обіцяє успіх та визнання. Ваша харизма та лідерські якості будуть на висоті, що допоможе вам у професійному розвитку. Не упустіть можливість демонструвати свої здібності. Нестандартний підхід до вирішення проблем дасть позитивний результат. У особистому житті можливі романтичні пригоди. Важливо знайти баланс між роботою та особистим життям.

ДИВА (24.08-23.09). Дівам цей тиждень принесе можливість для самовдосконалення. Ви зможете покращити свої навички та розширити свої знання. У професійній сфері не бійтеся брати на себе відповідальність за важливі проєкти. В особистому житті важливо звернути увагу на відносини з близькими. Спілкування та спільне проведення часу допоможуть зміцнити зв'язки.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Для Терезів цей тиждень буде сповнений гармонії та балансу. Вам вдасться знайти спільну мову з оточуючими, що сприятиме успішній реалізації спільних проєктів. Але не розпорошуйтеся, тримайте в полі зору головну мету. У особистому житті необхідно зосередитися на вирішенні дрібних непорозумінь. Ваша здатність до компромісів та дипломатичність допоможуть зміцнити стосунки.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Скорпіонам цей тиждень принесе енергію та впевненість. Вам вдасться вирішити складні завдання та досягти значних успіхів у професійній сфері. Давно назріле питання буде нарешті вирішено, що викличе довгоочікуване полегшення. У особистих відносинах ви зможете знайти глибоке взаєморозуміння з партнером. Не бійтеся брати на себе ініціативу та діяти рішуче у важливих справах.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Стрільцям цей тиждень принесе нові можливості для розвитку та самовираження. Ваш оптимізм та бажання досліджувати нове допоможуть вам відкрити нові горизонти. У професійній сфері можливі успішні починання та важливі зустрічі. У особистому житті ви зможете насолоджуватися приємними моментами з близькими.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Козерогам цей тиждень принесе можливості для кар'єрного зростання та самореалізації. Ви зможете виявити свої кращі якості на роботі та отримаєте визнання ваших зусиль. У особистому житті будьте уважні до потреб близьких. Не забувайте про важливість рівноваги між роботою та відпочинком для збереження внутрішньої гармонії.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Цього тижня важливо володіти собою, своїми емоціями, а це буде не так просто. Водоліям тиждень принесе нові ідеї. Ваша незвичайна точка зору допоможе вам у вирішенні складних завдань. У професійній сфері ви зможете реалізувати інноваційні проєкти. У особистому житті не бійтеся висловлювати свої почуття та ідеї, це допоможе зблизити вас з рідними людьми.

РИБИ (20.02-20.03). Для Риб цей тиждень буде часом для роздумів та самоаналізу. Ви зможете краще зрозуміти свої внутрішні потреби та бажання. Важливо бути уважними до своїх емоцій та не ігнорувати інтуїцію. У професійній сфері пошукайте підтримку в колег, це допоможе вам досягти більшого успіху. В особистому житті можливі приємні зустрічі та нові стосунки.

**Газета
«Сила духу»**

Реєстраційний № KB 13063-1947 ПР
Засновники: ПОО ВО СОІУ, ВО СОІУ
Видається за підтримки ВО СОІУ

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед»,
21034, м. Вінниця, вул. Чехова, 12а,
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98

Підписано до друку: 01.01.2025 р.

Тираж: згідно заявки

Замовлення: № 2512501

Січень

П		6	13	20	27
В		7	14	21	28
С	1	8	15	22	29
Ч	2	9	16	23	30
П	3	10	17	24	31
С	4	11	18	25	
Н	5	12	19	26	

Лютий

П		3	10	17	24
В		4	11	18	25
С		5	12	19	26
Ч		6	13	20	27
П		7	14	21	28
С	1	8	15	22	
Н	2	9	16	23	

Березень

П		3	10	17	24	31
В		4	11	18	25	
С		5	12	19	26	
Ч		6	13	20	27	
П		7	14	21	28	
С	1	8	15	22	29	
Н	2	9	16	23	30	

Квітень

П		7	14	21	28
В	1	8	15	22	29
С	2	9	16	23	30
Ч	3	10	17	24	
П	4	11	18	25	
С	5	12	19	26	
Н	6	13	20	27	

Травень

П		5	12	19	26
В		6	13	20	27
С		7	14	21	28
Ч	1	8	15	22	29
П	2	9	16	23	30
С	3	10	17	24	31
Н	4	11	18	25	

Червень

П		2	9	16	23	30
В	3	10	17	24		
С	4	11	18	25		
Ч	5	12	19	26		
П	6	13	20	27		
С	7	14	21	28		
Н	1	8	15	22	29	

2025

Липень

П		7	14	21	28
В	1	8	15	22	29
С	2	9	16	23	30
Ч	3	10	17	24	31
П	4	11	18	25	
С	5	12	19	26	
Н	6	13	20	27	

Серпень

П		4	11	18	25
В		5	12	19	26
С		6	13	20	27
Ч		7	14	21	28
П	1	8	15	22	29
С	2	9	16	23	30
Н	3	10	17	24	31

Вересень

П	1	8	15	22	29
В	2	9	16	23	30
С	3	10	17	24	
Ч	4	11	18	25	
П	5	12	19	26	
С	6	13	20	27	
Н	7	14	21	28	

Жовтень

П		6	13	20	27
В		7	14	21	28
С	1	8	15	22	29
Ч	2	9	16	23	30
П	3	10	17	24	31
С	4	11	18	25	
Н	5	12	19	26	

Листопад

П		3	10	17	24
В		4	11	18	25
С		5	12	19	26
Ч		6	13	20	27
П		7	14	21	28
С	1	8	15	22	29
Н	2	9	16	23	30

Грудень

П	1	8	15	22	29
В	2	9	16	23	30
С	3	10	17	24	31
Ч	4	11	18	25	
П	5	12	19	26	
С	6	13	20	27	
Н	7	14	21	28	